

Ulricehamns kommun - Remissvar Lite mer lika, SOU 2018:74 (Fi2018/03212/K)

Ulricehamns kommun tillstyrker i huvudsak förslagen i betänkandet men i några delar bör förslagen justeras. Framförallt gäller detta den föreslagna utjämningen för löneskillnader.

Utjämning måste bygga på aktuella data

Ulricehamns kommun ser positivt på att det har gjorts en översyn av kostnadsutjämningsystemet. Betänkandet visar på vikten av att flera ingående variabler i systemet uppdateras. Att vissa utjämningsfaktorer i nuvarande system bygger på data som är inaktuella är problematiskt och undergräver systemets legitimitet.

Föreslagna förändringar i delmodellen för individ- och familjeomsorg tillstyrks i huvudsak

Det är positivt att variablerna inom delmodellen för individ- och familjeomsorg uppdateras så att påverkansmöjligheterna minimeras och att socioekonomiska förhållanden beaktas på ett bättre sätt. Variabeln "andel boende i flerfamiljshus byggda 1965-1975" bör dock ändras till "andel boende i flerfamiljshus med hyresrätt byggda 1965-1975". Lägenheter som upplåts med bostadsrätt bör inte ligga till grund för utjämning av kommunernas kostnader för individ- och familjeomsorg. Ulricehamns kommun tillstyrker i övrigt föreslagna förändringar av delmodellen.

Socioekonomisk utjämning bör inte ske med riktade statsbidrag

Eftersom det har införts ett riktat statsbidrag för likvärdig skola är det rimligt att det inte sker någon ytterligare utjämning baserat på socioekonomiska faktorer inom delmodellen avseende grundskola. Ambitionen bör dock vara att socioekonomiska skillnader utjämnas inom kostnadsutjämningsystemet. Ett viktigt syfte med systemet är just att utjämna för sådana skillnader. Det riktade statsbidraget för likvärdig skola bör ersättas med ett generellt bidrag i kombination med en socioekonomisk utjämning även inom delmodellen avseende grundskolan. Generellt bör antalet riktade statsbidrag till kommunsektorn reduceras kraftigt till förmån för generella statsbidrag. Administrationen av riktade statsbidrag kräver administrativa resurser och systemstöd hos såväl staten som hos kommunerna. Ulricehamns kommun har också kunnat konstatera att det finns brister i statens administrativa system, bland annat gäller detta Skolverkets portal "Mina sidor". Bidrag beräknas fel och det förekommer dubbelutbetalningar. Statlig styrning med generella bidrag till kommunerna innebär bättre styrning av de ekonomiska resurserna och lägre kostnader för administration och processer för att rätta felaktiga beslut.

Kostnadsutjämningsen bör inte omfatta en utjämnings för löneskillnader

Ulricehamns kommun är negativ till förslaget avseende utjämnings för löneskillnader. Enligt vår mening bör inte kostnadsutjämningsystemet mellan landets kommuner överhuvudtaget omfatta en utjämnings för löneskillnader.

I betänkandet konstateras att kommuner i områden med stark bostadsmarknad, i huvudsak kommuner i storstadsområdena och i synnerhet i Stockholmsområdet, har högre lönekostnader. Men även andra faktorer som påverkar de ekonomiska förutsättningarna, och som följer av ett geografiskt läge i en expansiv region måste beaktas. Kommuner i mer expansiva regioner har sannolikt ett bättre ekonomiskt utfall över tid av exploateringsverksamhet samtidigt som det också sannolikt sker en högre värdetillväxt när det gäller tillgångar som ägs av kommun och kommunägda bolag, t ex mark och bostadsfastigheter. Vår bedömning är att kommuner i expansiva regioner i grunden har bättre ekonomiska förutsättningar än kommuner i mindre expansiva regioner. Ulricehamns kommun avstyrker därför att kostnadsutjämningsystemet för kommuner ska omfatta utjämnings för löneskillnader.

Roland Karlsson
Kommunstyrelsens ordförande
Ulricehamns kommun